

ЛАТІМОР ЗАКИДАЄ ТЕРОР СЕНАТСЬКИЙ ПІДКОМІСІЇ

Вашингтон. — Овен Латімор, професор університету Джона-Гопкінс у Балтіморі і знавець далекосхідних справ, якому від довгого часу закидають прокомуністичне ставлення, прийшов на переслухання сенатської підкомісії внутрішньої безпеки з написаною наперед — в 17,500 словах — заявою, яку він мав відчитати для своєї оборони. Голова підкомісії, сен. Пат МекКарран, пер е д б а чуєчи напрям оборони Латімора, попередив підкомісію, що вона буде предметом нападств „кожного комуніста в Америці” і заявив, що Латімор буде відповідальний за всі свої важкі підозріння. Однак тому, що в Америці панує засада в свободи слова, підкомісія готова вислухати його свідчення — казав сенатор. Як тільки Латімор почав читати перші речення своєї заяви, члени комісії почали спіняти його від дальших заміток, вимагаючи доказу на вступні закиди, а саме, що комісія діє в злій вірі і з упередженням. Після майже цілогодньої суперечки над цілими закидами,

Латімор обстоював даліше цю закиди і вийшов з новинами, а саме, що підміска послугується терором і накидається мокрим рідном на кожного не свідчить так, як вона хотіла цього бажав. Він рішуче заявив, що не був ніколи комуністом, однак, за час свого урядування на Далекому Сході, він вислав до департаменту стейту звіт про правдиве положення і цим наразив собі урядовців, яким це не було миле. Якщо американський уряд — твердив Латімор — буде так відноситися до своїх урядовців в закордонній службі, то Америку зустрине така доля, яка зустріла Совєтську Росію в Фінляндії, коли вона повірила тільки підлібним звітам совєстських агентів. Тому, що закиди Латімора були надзвичайно ідіот, члени комісії переривали його заяву запитати. Внаслідок того Латімор міг відчитати тільки вісім речень зі своєї «оборони», яка почалася о год. 2:30 і тривала до год. 5:00 пополудні. Латімор самий загадав перерви в дальших свідченнях, виправдуючи себе вичерпаніям зі сил до дальшого свідчення.

В бюджеті на 1953 рік не призначено фондів на корейську війну

Вашингтон. — У переко-
нанні, що війна в Кореї закін-
читься ще перед 1953 р., адмі-
ністрація Трумана не перед-
бачила в бюджеті на 1953 рік
видатків на неї. Це виявило-
ся після оприлюднення свід-
чення складеного перед
спільною конгресовою комі-
сією директором бюджету
Фредеріком Дж. Лотомом, яке

він склав на таємному засіданні 23 січня. Тоді Лотон відповів на запит сен. Тефта таке: „В році 1953 адміністрація передбачує тільки мирні видатки на Корею, а не воєні". На дальший запит Лотон зазначив, що адміністрація не надіється дальшого тривання війни, але не передбачує жадної іншої.

11,000,000 молоді викручується

Вашингтон. — Генерал майор Луї Б. Герші, директор побоворой служби, сказав, що американці повинні стидатися самих себе за те, що намагаються звільнити від військової служби так багато молодих юнаків. Герші був головою побоворой служби ще за другої світової війни і, як знавця таких справ, ствердив в товаристві адютантів, що тепер зареєстровано до війська 12,000,000 осіб. „Однак тому, що над ними мають владу — „групи натеску“, то з цього числа не багато залишилося до побору, бо тільки один мільйон

привізу до війська

тийон. Мені здається, що ми переіменіємо отсе „втікатів“ на чесноту, отже ми повинні втіждати самих себе.”

Тим часом у Палаті Репрезентатів почалася дискусія над законопроектом про загальний військовий вишкіл. Голова комісії збройних сил, — конгресмен Карл Вінсон, закликав Палату прийняти законопроект адміністрації, щоб почати негайно загальний вишкіл на чіп підставі, — що прийняття його Америкою — може заважити не тільки на долі нації, але й миру в цілому світі в теперішньому становищі.”

Злодій приїхав літаком прямо в руки поліції

Нью-Йорк. — Агенти Федерального Слідчого Бюро були змобілізовані на аеродромі Ля-Гвардія ще до прильоту літаків з західного побережжя. — Джон Річард Бейлс, висулений «ветеран» у федеральній в'язниці на острові Алкатраз. Він ограбував банк в Лос-Анджелес на 19,628 дол. тому 15 година, але тікаючи до Нью-Йорку літаком, залишив за собою такі сліди, що поліція наперед могла підозніти когось належить у Нью-Йорку, —

цоб були готові. Коли Бейл-леса виходив з літака, він не міг навіть витягнути свого револьвера з нагрудної кишені, цоб оборонити свою торбу, заповнену банкіотами, яку він ніс у руці.

● Металею літачок тарелі пошкварили над Корено, як про це повідомляв департамент оборони на підставі оповідань двох літунів. Вони кажуть, що літачок — у вигляді кулі — тарелі мають помаранчеву краску і часом випромінюють сильне світло.

АРЕШТУЮТЬ ЧЛЕНІВ КЮ КЛАКС КЛЕНА ПІД ЗАМІТОМ СХОПЛЕННЯ

Чарлот, у свій Норт Каролайна. — Федеральне слідче Бюро арештувало десять членів таємної організації Кю Класс Клен, закидаючи їм, що вони схоплюють потайки людей і побивають їх за ніби неморальні вчинки. Це діло за останніми часами при різних нагодах, однак одна справа стала голосна, а саме, що якесь закаптуровані люди схопили білого чоловіка Я жінку, вивили їх так як мамих дітей, перевезли до іншого стеїту, а після того випу-

тиги на волю. Тому, що цю справу схоплює в одних стейті і перевезено до інших, судівництво належить вже федеральній владі. Федеральне Слідче Бюро вивчає, чи допоможі своїх агентів, при спричиненні злочину і департамент справедливості наказав їх арештувати. Коли ця справа прийде перед суд, тоді федеральний уряд старатиметься вивести на день світолу проступки Кю Клас Кле-на головою супроти негритянського населення з південних стейтах.

А.Ф.П. ДОМАГАЄТЬСЯ АКТИВ- НОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПО- МОГИ ПОНЕВОЛЕНИМ НАРОДАМ

Париж. — Європейський представник впливової Американської Федерації Праці, Ірвінг Браві, домагається, — щоб уряд Злучених Держав проголосив офіційну пересторогу, що він не буде толерувати будь-якої совєтської інтервенції на випадок збройних повстань в опанованих комуністичною диктатурою країнах центральної і східної Європи. Ірвінг твердить, що з останніх повідомлень з Чехословаччини та інших підсовєтських країн виходить невдвозначно, що народи тих країн готові скинути комуністичну диктатуру, але бояться інтервенції совєтської армії. Промовляючи на зібранні французьких і ситальських робітничих провідників, Браві твердив: „Ми хочемо підтримати демократичні сили Центральної Європи і Совєтського Союзу та допомогти їм позбутися їхніх окупантів і гнобителів. Наприклад народи Чехословаччини, комуністичний режим якого з практично напередодні революції заповування з-під совєтського панування, ми повинні сказати, що Америка не стерпить жадної військової інтервенції у внутрішніх справах цієї країни. Представники робітників з під-совєтських країн наводили багато прикладів активного резистансу та масової участі у визвольній боротьбі робітництва поневолених Московією народів. Залая представники могутньої організації американського робітництва не залишитись без впливу на американську публічну опінію, рішальну в становищі американського уряду у внутрішніх і закордонних справах.

Конференція представників національних груп

Вашингтон. — Минулого понеділка відбулася в Вашингтоні, в готелі Статлер, конференція, скликана Агенцією Всаміної Безпеки, цілком якої було краще запізніати "чужомовні групи" з американою акцією економічної допомоги різним європейським та азійським країнам. Мова тут про допомогу в боротьбі тих країн з комуністичною інфільтрацією та агресією. В нарадах взяли участь біля 40 представників найбільших національних груп в Америці. Представники урядових установ — Роберт Моллен, С. Тейлор Вуд, Гаррієт Конвей, Кларенс Р. Денер та Влерет Беллоу — виголосили доповіді на тему: "політичні розбудови сили", яка бере під увагу безпеку миру, але рахується теж і з таким нападком Кремля на вітний світ, який може спричинити вибух нової світової війни. Американською допомогою, говорили докладчики, треба вважати забезпеченню у світі самих ідеалів, якими живе більший американський нарід. З американських українців брали участь у конференції й дискусії: проф. Лев Добрянський від Українського Конгресового Комітету, ред. Л. Мишуга від щоденника "Свобода" і дир. Я. Чиж від "Коммон Кавсисл". Представники уряду відповідали авторитетно на питання з їх ділянок, заважаючи, що часто політичні питання належать до департаменту стейту. Тому вони підносили справу потреби окликування подібних конференцій з боку департаменту стейту, представник якого був вправді на салі нарад. Але тільки в ролі обсерватора.

**ВЖЕ ПОЯВИЛОСЯ ПЕРШЕ ЧИСЛО
НОВОГО ТИЖНЕВИКА „СВОБОДИ”**

Вже вийшло з друку і розсилається перше число нового літературно-мистецького тижневика „Свободи“, що появилося з датою неділі, 2-го березня. Число ілюстроване та крім редакційних і надісланих статей має багатий інформаційний і розваговий зміст. Для популяризації цього нового видання його розсилається на адреси всіх переплатників цього єдиника „Свободи“ і тому надруковано в більшому тиражі. Це було причиною, чому перше число надруковано виїмково у величому форматі щоденника та на такому самому папері. Дальші числа вже появлятимуться правильно кожного тижня з датою неділі та на восьмих сторінках меншого формату і на кращому папері. Тому, що перше число розсилається okazivo на адреси передплатників тижневика, з технічних причин можна пропустити тих передплатників тижневика, які не одержують щоденника, отже прохасться їх додатково повідомити Адміністрацію. При цій нагоді Видавництво закликає всіх тих, що замовили тижневик, щоб поспішили з висилкою передплати, бо дальші числа тижневика будуть висилатися тільки тим, вивіряють свої грошові заборгованості.

У Канаді вбивають тварини, щоб не допустити зараженого м'яса до Стейтів

Регіна, Саск., Канада. — Королівська Канадійська Кіна-поліція застрелила 1,350 фермерських тварин, щоб не допустити до поширення нещуду ратичі і рота. Поліція дістала наказ застрелити всі заражені тварини на просторі 300 кватрових миль. 25,000 тварин живуть на терені, де проголошено карантин, а південний частині пров. Саскачеван. Застрелені тварини палять та попел закопують у землю, але ця праця йде поволі, ро великі морози заморозили землю. Видано заборону вивозу тварин, а також зерна, соломі і сіна. Фермери нарікають, бо не можуть вислати на сушення 8,000,000 бушлів пшениці до стеїту Міні. З Вашингтону пригадують, що сільсько-господарський департамент заявив, що діе заборона вивозити з Канади худоби, сіно і соломі. Деякі інспектори на кордоні не допускають навіть вивозу зерна, хоч до нього заборона не відноситься.

Підвищили оплату в Університеті Нью Йорк

Нью-Йорк, — Н. П. Канцлер Університету Нью-Йорку заявив, що вже з літнім семестром» підвищена буде шкільна оплата на всіх відділах цього університету. За один пункт на всіх відділах треба за фінансового недобору, бо рахуються з менших чисел» явище в найближчому році та стоять перед потребою загальної підвижки професорських платень. Підвижку оплат за навчання затвердила Рада Нью-Йоркського Університету.

Чистка лівих комуністів в Югославії

ме 800 доларів (тепер 700), на правничому відділі 700 (680); 650 (550) — на інженерії; 650 (500) — в університетській Каледжі Мистецтва й Язика. Кандид заявив, що цю підтримку спричинила загроза

„ПРИЄМНИЙ ВИГЛЯД” СОВІТСЬКИХ ОКУПАНТІВ

Цей відділ совєтських військ взяв участь в параді біля пологого в західній частині Берліна совєтського воєнного пам'ятника. Американський фотограф зробив цей фотознімок, як червоні відходили і один з приввних німців з переконаним заявив, що власне такий вид совєтських воєнків є найприсмішніший.

БРИТАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД СЕКРЕТАРСТВА В НАТО

Вашингтон. — Сер Олівер Франк, британський амбасадор до Злучених Держав, повідомив телеграфічно британське міністерство закордонних справ, що він не приймає ставовища генерального секретаря Організації Північно-Атлантичного Наєсу («НАТО»). — Порт Атлантик Тріті Організаешен), що йому пред'явлено щойно попереднього дня. На конференції в Лісові прийшло до порозуміння, щоб пост генерального секретаря призначити для якогось британця, отже погодилися, що на цей пост надається найкраща кандидатура. — Сер Олівер, якого вважали за одного з найталованітших дипломатів. Коли в пресі з'явилися вісті про його нове призначення, появилися негідні голоси, щоб його не забирати з Вашингтону, де він тут видавав незвичайні великі прислуги для «Британії» у військовому. Сер Олівер каже перед своїми друзями, що він хоче повернутися на своє давнє становище професора університету в Оксфорді. Внаслідок його відмови, НАТО опинилося перед питанням, вишукання іншого кандидата на становище генерального секретаря.

Підготовка до еспансько-американського договору

Лісбона. — Асистент державного секретаря в європейських справах, Джордж В. Перкінс, який взяв участь в сесії Атлантичної Ради, відлетів до Мадриду, де відбуде наради з єспанським міністром закордонних справ Мартіном Артахом на тему американсько-єспанських стосунків. Розмови Перкінса попереджують формальні переговори, що їх за кілька тижнів почне з урядом Еспанії спеціальна американська місія в справі американсько-єспанського господарсько-військового договору. Ця місія приїде до Мадриду в останньому тижні березня. Перкінс не має жадних окремих завдань, «обмінює думками і поглядами» з представниками єспанського уряду.

Грецький суд виявляє світську інтервенцію

Атени. — Тут перед грецьким військовим трибуналом продовжується великий судовий процес проти 29 осіб, обвинувачених в підірванні роботи та шпигунстві на користь Совєтського Союзу. Обвинувачені лідери поставленої поза законом комуністичної партії призналися, що вони діставали з-поза залізної заслонки гроші на свою підірвану і шпигунську роботу. Військові і політичні інформації передавано Совєтським допомозі таємних радіостанцій. Рівночасно на суд виважено, що в Совєтському Союзі та сателітських країнах відбуваються окремі вишколи шпигунів та комуністичних лідерів, яких описля переслідується контрабандою до не комуністичних країн. Грецький уряд має на це не тільки зізнання підсудних, але й певні докази та документи. Після закінчення судової розправи, буде передано відповідні звідомлення генеральному секретаріатові Об'єднаних Націй.

Досягнуто порозуміння в справі японсько-американського договору

Токіо. — Американські і японські представники на переговорах в справі переведення в життя японсько-американського договору взаємної безпеки і оборони досягли повне порозуміння в цій справі, узгодивши останні розбіжності думок. Порозуміння досягнуто після того, як американці погодилися, щоб члени американського військового гарнізону „в серйозніших проступках“ підлягали юрисдикції японських судів, хоча „в принципі американські воїни та члени їх родин, стаціонарні на японській території“ підлягають американському військовою судові. Узгодісно та вирішено теж низку інших питань. Договір, який увійде в силу, повинен бути ратифікований урядами обох країн.

БРИТАНІЯ МАЄ І ПРОДУ- КУЄ АТОМОВУ БОМБУ

Лондон.—Прем'єр Вінстон Черчилль вивинув в парламенті, що Британія має атомову бомбу та можливість її продукції. Вже раніше уряд повідомив, що перша проба британської атомової зброї відбудеться в цьому році в Австралії, але тоді нічого не сказано, що це атомова бомба. Черчилль рівночасно вивинув, що бомбу розвинув вже лейбуристський уряд та що він коштує „десятків мільйонів“ створив можливість її продукції, але держава це у великій таємниці, не поінформувалши про це ані британський народ, ані уряд Злучених Держав. Навіть сам Черчилль довідався про це щойно тоді, як перебрав владу в країні після перемоги його консервативної партії у виборах. Коли шийший лейбуристський прем'єр Атлі був заскочений дісткою, що Черчилль не був поінформований про розвиток атомової бомби в Британії. В своїй залві Черчилль твердив, що розвиток атомової бомби і можливість її продукції в Британії мають велике значення для ролі Британії в міжнародній політиці та що, передана ним інформація про це у Вашингтоні створила „нову атмосферу“ в тій справі. Черчилль покликнувався на заяву американського сенатора Брайєна МакМегона, що розвиток атомової зброї в Британії причиниться у величій мірі до вдергання миру та назвав це „дуже важливою заявою“. Признаючи лейбуристському уряду всі заслуги за ці досягнення в атомовій зброї, Черчилль висловив рівночасно своє здивування з того, що цей уряд не поінформував про це парламент, тим більше, що розвиток та завершення продукції тої зброї вимагало величезних сум. Черчилль вважав, що аж така таємниця не була подібною.

Уряд Черчила дістав заяву довір'я в закордонній політиці

Лондон. — Британський парламент, після завязятих дебатів, ухвалив вчора заяву довіря 'урядові прем'єра Черчила в справах закордонної політики. 318 голосів було в користь уряду, а 285 проти нього. Голосування в справі довіря 'урядові домагалися лейбуристи, обвинувачуючи Черчила, що він говорив що інше перед американським Конгресом під час його візиту у Вашингтоні, а що інше в британському парламенті. Цей закид відносився до заяви Черчила у Вашингтоні, що на випадок зривання переговорів в справі перемир'я в Кореї британська реакція буде "негайно, рішуча й ефективна". Лейбуристи закидували прем'єрові, що цим він пообіцяв Америці, що танія візьме участь у бомбардуванні та в слід за тим у війні з комуністичним Китаєм, якщоб переговори в Кореї не мали успіху. Черчилль зі свого боку визнає, що цим своїм становищем він тільки підтвердив публічно тасмачобов'язання уряду прем'єра Атлі та його міністра закордонних справ Моррісона, а вже перед приходом Черчила до влади мали тасмачобов'язати Америку, що вона в потребі візьмуть участь у війні з червоним Китаєм, якщоб така війна була неминуча.

Червоні в Кореї відкинули аліантський компроміс

Токіо.¹ — Комуністичні представники на переговорах в Памунжонг в справі перемир'я в Кореї відкинули вчора альянтську компромісову пропозицію щодо нейтральної контролю виконання постанов перемир'я. Не погоджуючись на комуністичне домагання, щоб одним з членів нейтральної контрольної комісії був Совєтський Союз, альянти пропонували, що вони компромісово зрештують зі свого домагання включити в контрольну комісію опосередкованого червоними норвезького представника, якщо червоні зрештують із совєтського. Відкинувши червоними

Коронаційний камінь на своєму місці

Лондон. — Славний коронаційний камінь у Вестмінстерському абатстві, що його минулого року викрали були шотландські націоналісти, — повернувся на своє традиційне місце під коронаційним кріслом. Практична вартість цього каменя вносить 35 ам. центів — та він є предметом вікового суперництва між Англією і Шотландією. Цей спір відновився минулого року, і віджив він тепер, коли прем'єр Черчилль заявив, що згідно з бажанням королеви Єлизавети, «цей камінь треба поставити туди, куди він належить».

НІМЕЧЧИНА ПОГОДИЛАСЯ НА КОШТИ ОБОРОНИ

Лісбона. — Уряди Злучених Держав, Британії і Франції офіційно повідомили про досягнення повного порозуміння з урядом Західної Німеччини в справі західно-німецького фінансового вкладу в кошта спільної оборонної підготовки. Згідно з цим повідомленням, Західна Німеччина погодилася сплачувати місячно по 202,000,000 доларів до кінця червня 1953-го року. Це вважатимеся важливим кроком в поступовому повороті Німеччини до повних прав і рівночасно повних обов'язків в західній спільноті народів. Рівночасно німецький уряд в Бонні повідомив, що західна контрола німецької збройової індустрії не до кінця означася об'ємом і характером есенціальних і не есенціальних індустрії, додаючи, що до погодження залишилися ще тільки „другорядні справи”. Все це усеваж останні перешкоди до підписання мирового контракту між альянтами Західною Німеччиною, приєднання Німеччини суверенності та повного її включення в західну оборону як повноправного партнера. Полагаючи, що ці справи вважатимеся не тільки історичним досягненням закінченої попередньої декади дев'ятої сесії Атлантичної Ради, але й загального розвитку міжнародних подій в теперішній кристичній добі.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA: SUBSCRIPTION RATES:
 На рік \$10.00 One year \$10.00
 На пів року \$5.25 Six months \$5.25
 На три місяці \$2.75 Three months \$2.75

За кожен зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАБОРОЛО ПРОТИ АГРЕСІЇ

Рада Північно-Атлантичного Пакту закінчила свою дев'яту сесію в Лісбоні низкою ухвал, які створюють безприкідний своєю силою і своїми розмірами інструмент західної оборони проти можливого совєтського нападу. Важливіші постанови проголошено в кінцевому комюнікаті і до них належать такі головні справи:

Прийнято план створення готових до бою 50 дивізій в Європі ще до кінця цього року. Ці дивізії матимуть в потребі підтримку авіації, що розпоряджатиметься кількістю приблизно 4,000 босих літаків, як техніка авіаційної флотії, розміщеної в базах атлантичного простору. Апробовано план європейської оборонної спільноти та європейської армії в силі 43 дивізій, в тому 12 німецьких. Війська Греції і Туреччини прийнято в склад спільних альянських сил та підпорядковано спільному командуванню, очолюваному ген. Айзенгавером. Альянські авіаційні бази рішено покласти на Туніс і Марокко та ухвалено на це відповідні фонди. Злучені Держави мали пообіцати поставити до розпорядження європейській обороні свою найсучаснішу таємну зброю. Ген. Айзенгавер дістав більш повноважень.

Ще у військовій ділянці. Не менш важливі рішення винесено теж в політичній та господарській ділянках. Рішено закінчити окупаційний стан в Німеччині, повернути їй країну повну суверенність за ціну її участі в спільній обороні, та включити її як рівноправного члена до спільноти вільних народів. Переведено далі організаційне вдосконалення самого альянсу, створюючи постійну Раду, вибираючи околицію Парижа на постійну головну квартиру та створюючи пост, цивільного Айзенгавера — генерального секретаря Ради. Європейську Оборону Спільноту зв'язано з НАТО — Організацією Північно-Атлантичного Пакту в той спосіб, що напад на одну з країн тих двох альянсів вважатиметься нападом на всіх і тим самим буде причиною спільної оборонної акції. Це має далекоглядне значення, бо встановлює кордон атлантичного альянсу не на Рейні, як було досі, але на східно-західній демаркаційній лінії в Німеччині.

Правда, всі ці ухвали і постанови увійдуть в силу щойно після того, як будуть ратифіковані парламентами і народами договірних країн, що напевно викличе ще багато конфліктів і суперечностей.

Виникає тепер запит: чи таке навіть найсильніше забороло в одній частині світу чи на одному просторі може повернути і врятувати мир в цілому світі? Чи оборона західної скравки Європи може розв'язати цілий теперішній політичний комплекс в світі? Звичайно, що ні, як і навіть найсильніша одна частина організму не перерішить загального здоров'я людини.

Ухвали в Лісбоні йдуть по лінії перемоги так званої європейської оборонної концепції в міжнародній політиці, американським виразником якої є ім'я ген. Маршала. Ця концепція остаточно перемогла з відставкою ген. Мек Артура, виразника азійської оборонної концепції, з посту шефа далеко-східного командування. Інше діло, що Америка і її союзники, даючи перевагу обороні індустріальної Західної Європи, не занедбують теж оборонних заходів і в інших частинах світу, включно з Північним.

Тепер до двох концепцій, в нашій опінії однаково важливих, додучуться ще третя і теж не менш важлива. Це щораз чістіші голоси і домагання, щоб Злучені Держави та союзники перейшли від оборонної до вільної політики. Не тільки публіцисти і знавці совєтської політики, але й відповідальні державні мужі, з президентом Труманом на чолі, прийшли до переконання, що про тривкий мир не може бути мови, як довго світ поділений на вільний і поневолений. Американська політика тепер йде по лінії Доктрини Трумана, скерованої на припинення більшовизму перед далішим поширенням. Але рівночасно підносяться вже навіть в офіційних колах голоси, що більшовизм це бацила, якого не можна лікувати, а тільки знищити. Висновок цілком логічний: тільки знищення більшовизму дозволить світові впорядкуватися та створити передумову тривкого миру і дальшого прогресу.

Америка і її союзники з проти запобіжної війни. Але для здійснення цієї третьої важливої політичної концепції не доконче потрібна війна. Коли б західні демократії рішилися на вільну політику, а не тільки оборонну політику, тоді цілу проблематику могли б з часом розв'язати самі поневолені народи, якщо б вони, разом з відповідною політичною і моральною допомогою, дістали на політику вивільнення тільки частину тих астрономічних засобів, що їх видають альянті на політику оборони.

Перманентні погроми

Московська преса не перестає обвинувачувати українських підсовєтських письменників в бойкоті і творчому мовчанні, що виявляється в небажаннях писати твори, яких вимагає партія і в байдужості ставленні до шкідливих (на думку мисловської преси) творів, що появлялись в Києві за останні роки. По війні при всесоюзній спільній письменників в Москві створено відділ в справі національних літератур (керівник Климович), який контролює роботу неросійських письменників. Цей факт ще дужче ускладнив становище українських письменників і вони дійсно намагаються мовчати, бо дев'ятьдесят відсотків всього, що вони пишуть, підлягає партійному осуду.

Ось факти: 18 травня 1950 року Київська "Літературна газета" надрукувала статтю Ємеляненка і Новікова "До питання про ідейно-політичний зміст доповідної української літератури". Цю статтю "Правда" (18 липня 1950 р.) засудила, розглядаючи її як спробу "відродити давно осуджені громадські погляди на дореволюційну українську літературу, розвиток якої розглядається без прив'язки до розвитку передової російської літератури". Перелік українських "Літ. газет" оголосила дискусію, але ніхто не зголосився до дискусії і "омовили" Ємеляненка і Новікова не були засуджені.

В 1945 році в Києві появлявся друком колективна праця українських літературознавців "Нарис історії української літератури". Постановою від 24 серпня 1946 р. ЦК КП(б)У визнає це видання шкідливим і воно було вилучене з публічного користування. 5-го лютого 1946 р. російський часопис "Правда України" опублікував постанову ЦК КП(б)У, яка викривала помилки в літературному журналі "Вітчизна".

Московська "Літературна газета" (17 січня) піддає висловлюючись термінологією совєтської преси, нещадній критиці останні праці літературознавців С. Кирилюка і А. Ішчука.

Суть їхніх гріхів полягає ось у чому. В монографії "Тарас Григорович Шевченко" С. Кирилюк називає Шевченка найбільшим революціонером Росії і України, що в своїх революційних стремліннях він пішов далі Великого Герцена, лише пізніше в особі Чернішевського і Добролюбова знаходить єдиний дум. Дійсно: що за нахвостом поспігати на лаври старшого брата. С. Кирилюк відважиться твердити про аналогію, співзвуччя і випадковий збіг ідей Шевченка з ідеями російських демократів, припускає думку що можливо Шевченко читав Великого Герцена. "Літературна газета" С. Кирилюка називає і тут поправляє його, заявляючи: "Велич Шевченка полягає в тому, що він спілкувався спільно з боротьбою росія і українців проти експлуататорів... В віршах Шевченка стоїть і гнів українського народу злившись з стоговом і гнівом російського народу, погляди російських революційних мислителів допомагали оформленню революційного світогляду Шевченка... Шевченко гордився своєю духовною спорідненістю з дітьми революційної Росії".

В монографії "Леся Українка" А. Ішчук допустився аналогічного злочину. Л. Українку, Франка, Гравебського, Котлябського він поставив нарівні з Горьким, як

Микола Очерет.

"СХІДНЯК"

На сторінках "Нового Русского Слова", примостилося перше число ніби "українського" часопису — "Східняк".

Не подобається нам це слово, що перший раз ми його почули з уст нашого брата-галичанина в Д. П. табірні. Ми ще тоді зацікавилися походженням цього слова і вияснили, що це робота агентів НКВД, що в той час заповняли всі Д. П. табірні. Саме вони пустили в життя оті словечка: "східняк" і "західняк" керуючись привієм: "длі і пауї". Але час і події швидко вилітали у країнці від цієї звички, та лише агенти НКВД вживали цього терміну, і вже за півтора року за цим "словцем" безпомилково відкривали агентів з того боку. А тут маси: нову оте "словце" — "Східняк".

Це нас зацікавило і ми прочитали далі: "Орган українців в Галичині". Тож ми теж федералісти і то не європейської, а світової федерації усіх народів земної кулі! До того ж ми є українці, виходить, що цей орган є нашим органом. Отже починаємо читати статтю: "Від редакції". Ми знаємо, настрій... широкі маси української еміграції і цей настрій співзвучний нашому настрою і настрою нашого багатомільйонного народу". Нарешті те, що треба: "знають настрій широкі маси", ну а ми і є ота "широка маса", значить саме наш орган! Тут вже напевне збірались усі ті, що брали участь у масових українських маніфестаціях. І отак міркуючи, взялись за читання: "Відокази", "Наш наріч", — читасмо там, — ніколи не вважали і не вважає, росія за ворога... "Ох тобї я настрій, широкіх мас". А хто ж робив оті маніфестації? Це ж не десять і не сотня чи дві людини, а так тисяч дев'ять-десять, брали участь в маніфестаціях, проти, російського імперіалізму". І то не лише в Нью Йорку, а й в Шикаго, Філадельфії, Дітроїті, Клівленді, Форт-Ворті, Бостоні, Лос-Анджелесі, Сіракузах і скрізь, де є ота "широка маса" української еміграції. І не тільки в ЗДА отакі маніфестації, а в Канаді, в Аргентині, і в Венесуелі, і в Англії і в Франції, і в Німеччині, і у всій Європі, Австралії, Африці і чисті скрізь, де живе ота "широка маса". Це ж маса і є настрої отих "широкіх мас".

Читасмо далі набравши грубий шрифтом: "Протест". "Добре знаючи настрій широкіх мас, ми категорично протестуємо проти твердження, що український народ вороже настроєний до американського народу і не думає, не буде і не бажає воювати з американцями, як це стверджує уся самостійна українська преса... О, це вже чогось варте! Стиль, метод, спосіб передачі і використання фактів — все це нам таке

марксизму не має, Л. Українка виховувалась під впливом своєї матері О. Пчілки, "залежної буржуазної націоналістки". Аналізуючи п'єсу Л. Українки "Вавилонський полон" А. Ішчук (обвинувачує "Літ. газету")... "проводить паралель між єврейським народом, що потрапив під гніт вавилонських поневолювачів, і... народом українським в складі російської імперії і твердить, нащо б Л. Українка ставить і вирішує питання визвольної боротьби українського народу початку ХХ століття". (ЛП).

Знаємо, ми так часто зустрічали отакі "протести" на сторінках совєтської преси і саме таке писання за офіційною мовою звалось: "протестами", але "широкі маси" це звали — щоб не почуло НКВД — просто провокацією.

Щоб не витрачати часу, перекладасмо "кадри" співробітників цього "органу". Бачимо: А. Дикий, Олександрів, І. Лапко, Катеринич, Г. Іценко... Мало, слід було б вмістити ще твори п. Пилипенка, Андрійска — Полтавця і інших знавців, що відомі як "експерти" українського питання. Тепер статтей можна не читати, бо все наперед відомо: Галичина, Буковина, Закарпаття це не є Україна, Крим, Кубань, Харківщина, Донбас, Таврія, Одещина, Чернігівщина — це все російські землі, а сама Україна є власне лише два царські губернії Полтавська і Київська та й то не всі... 95-98% українського народу за те, щоб і далі лишались під росіянами, а всі, хто проти цього, є "мазепинці, петлюрівці, сепаратисти, самостійники".

У тих "кадрах" є ще Дід Тарас, "Леон"... Тут також наперед відомо, що написано: "Ми є теж українці, ми знаємо настрій мас і ці маси ніколи не вважали і не вважають росіян за ворогів..."

Навпаки, вони з усімочим і радістю підставляли свої спини під шомполи і нагаї в часи першої революції в селі Веремівка "каральному отрядові", що ним керував становий пристав Іценко, а що того пристава ранком знайшли зарізнаним, то це зробили "мазепинці". Маси радісно зустрічали "камергера імператорського двора" Катеринича в Прилуках, коли він повернувся разом з денщиками до свого маєтку в Прилуцькому повіті, а що другого дня знайшли його повішеним у лісі, то це зробили "петлюрівці". Маси з ентузіазмом вітали у с. Березані велику дідичку п. Бакланову, а що вночі її забили з хати і розстріляли в сусідньому лісі, то це зробили "галицькі стрільці". Маси на "98% за те, щоб і далі росіяни творили "федерацію" за російським зразком, що мас тепер називає СС-Р. Неясних же 2%, які ставлять цій "ідилії" опір і які складаються з "сепаратистів, самостійників, німецьких поліцаїв — галичан, бунтів українців німецьких СС-овців і іншої шпани" ми прями іх вимордусмо або вони не перечили нашому "правові".

Тож все наче ясно, але ми не поспішали судити "орган" за одним лише числом і чекали другого. Яка ж була наша досада, коли ми замість "Східняка" в черговому числі "Нового Русского Слова", який вийшов наступної неділі, прочитали оголошення "ініціативної групи безпартійних

Перемога над сухотами

Жак перед недугою сухі, що нагадував жак перед колишньою "чорною смертю", щезав, а на його місце приходило надія, що як колишня чума, чорна віспа, або холера так тепер і туберкульоза стануть тільки споминами минулих віків. Відкриття трьох нових ліків з назвами: ріміфон, марсалід та нидразід, хоч не мають призначення чудоліків в роді пеніциліну і стрептоміцину, то однак їхня вартість може стати не менше важливою ніж вартість обидвох попередніх. Це виявилось минулого тижня на двох пресових конференціях у Нью Йорку. Одна відбулася в головній квартирі Красового Туберкульозного Товариства, друга в бюрі міського комісара шпиталів, д-ра Маркуса Когева.

На конференції туберкульозного товариства розповідали свої зусилля коло відкриття згаданих нових ліків впродовж десяти років представники двох фармацевтичних підприємств, а саме Гоффман-Ла Рош, з Нутлі, Н. Дж. і Е. Р. Сквіб з Нью Йорку. Науковці в компанії Гоффман-Ла Рош працювали незалежно від Сквіба і відкрили два роди ліку, один з назвою ріміфон, другий з назвою марсалід, складені з різних складників. Сквіб відкрив лік з назвою нидразід, складений з таких самих складників, як ріміфон. У практиці тільки два ліки тобто нидразід і ріміфон беруться до уваги, бо марсалід подібний до ріміфону. Над ріміфоном працював д-р Г. Герберт Факс в лабораторіях Гоффман-Ла Рош, а над нидразидом, як стверджує представник Сквіба, працювало 24 хеміків і біологів, випробовуючи 25,000 різноманітних продуктів для відкриття синтетичного ліку. В засади нидразід походить з вугільної смоли, до якої додані ще інші домішки. Зрештою всі три ліки мають складники з назвами, зрозумілими для науковців. Для пересічної людини вистачає знати, що новий лік має вигляд таблеток, асирини, а денна доза для хворої людини коштує коло 25 центів. Щоб вилікувати людину, хвору на чахотку, новими ліками, вистачає, як заповідають, якихось десяти доларів, а при лікуванні до тепер звичайними способами треба було бути готовим з видатком кількох тисяч доларів і то не завжди можна було бути певним, чи хворий врятується. Даліше панувало поняття, що недуга чахотки загально невилічима й тому ще й досі панувало подекуди переконання, що людина хвора на сухотки невилічима і що це тільки питання часу, коли вона помре.

антикомуністів". Чи ж не досадно справді замість "перлів" Пилипенка, Діда Тараса, "Леона" і всіх "іже з ними" читати оголошення 123-тої політичної російської організації в додаток до 122, які вже існують. Тож тільки протест проти створення "Союзу Освобождения Народов Росії" підписали 80 російських політичних і громадських організацій, а всіх організацій політичних і громадських є тепер уже 123. Ми переконані, що теж група "безпартійних антикомуністів" запевнятиме, що лише вона є дійсний голос "великого руського народу". Теж і вона буде "експертом" в українському питанні та буде й ділити на "сепаратистів, самостійників" і "широкую масу".

Вже давно, бо 1882 р. німецький лікар, д-р Роберт Кох відкрив що туберкульоза поширюється внаслідок діяння бацил. Науковий світ з того часу безупинно працював над відкриттям ліку, що міг би вбити бацилу одначе так, щоб не нищити такої нізкої тканини, як тканина легенів чи іншої частини тіла, на якій живуть туберкульозні бацили. Всі зусилля були безуспішні і аж американська наука, проголосуючи висліди з уживанням ріміфону, марсаліну та нидразиду, може похвалитися перемогою над найжорстокішим ворогом населення кожної країни в цілому світі. Передбачують, що вже в місяці червні нові ліки появляться в продажу в аптеках, одначе тільки за дозволу лікарів. Без уваги на це, чи дотеперішні досвіди становлять загальну перемогу, чи тільки частину, треба ствердити, що відкриття, оголошене в п'ятницю 22 лютого, дасть підставу до повної перемоги у боротьбі з чахоткою.

Хто колинебудь мав до діла з недугою туберкульоза ("сухіт", "чахотка") той знає, що хворий на цю недугу кашляє, тріпотить на нозі, не має сили ходити, а в останній стадії навіть не може їсти ні спати і дістає по кожнім їденні гарячку. Коли в джойорським шпиталі — Сі Боу — появилася досіда з новим ліком, виявилось, що 135 туберкульозних пацієнтів, які погодилися піддатися досвіді, повернули до здоров'я впродовж 4—15 тижнів. З-поміж них 92 хворих, у віці 10—70 років, вважалися невилічними, бо їм не помагали стрептоміцини і недавно відкритий лік, званий Пас. Після того, як недужі зажили першу дозу ліку, ріміфону або нидразиду, вони почали повертати до сил уже впродовж першого тижня. Вояки набрали охоти до життя, дістали "вочий" апетит, прибралі на вазі тіла три до п'яти фунтів, а деякі навіть і десять фунтів кожного тижня, почали ходити, а кімнати, у яких вони днівне лежали і наповнили їх безупинним розпачливим кашлем, майже затихли. Лікарі кажуть, що серед 92 хворих нема вже ніодного "безнадійного випадку", бо всі, навіть такі, що вже "доходили", маючи подрівлені оба легені. Одначе тому, що рани в легенях треба покривати при допомозі операцій, то недавно ще безнадійні пацієнти мусять залишитися в шпиталі на якийсь час.

Лікарі признають незвичайні осяти з новими ліками, одначе попереджають, щоб загальне населення на набрав переконання, що недуга чахотки вже належить до минувшини, бо треба ще довгих досвідів з різними випадками і в різних відносинах, щоб можна було проголосити невідкладно, що недуга туберкульоза вже переможена.

Туберкульоз є кілька родів. Вона діє звичайно як недуга легенів, горла, нутра вуха, костей і т. п. Для прикладу треба ствердити, що в 1948 році вмерло від чахотки 43,833 осіб у Злучених Державах, 117,225 у Бразилії, 138,113 в Японії, 31,543 в Іспанії і т. д. Під час другої світової війни і безпосередньо після неї чахотка була головним пострахом серед скитальників в Європі, бо бацили туберкульоза множились в таких організаціях, що послабили внаслідок некорителювання. У таборах скитальників проводилось запобіжне щеплення проти туберкульоза реверіною, збіскою під назвою з початкових латинських букв СБГ. Таке щеплення було успішне на якийсь час, після чого треба було його повторювати. Одначе це не був лік для людей, які вже набували чахотки.

Вже давно, бо 1882 р. німецький лікар, д-р Роберт Кох відкрив що туберкульоза поширюється внаслідок діяння бацил. Науковий світ з того часу безупинно працював над відкриттям ліку, що міг би вбити бацилу одначе так, щоб не нищити такої нізкої тканини, як тканина легенів чи іншої частини тіла, на якій живуть туберкульозні бацили. Всі зусилля були безуспішні і аж американська наука, проголосуючи висліди з уживанням ріміфону, марсаліну та нидразиду, може похвалитися перемогою над найжорстокішим ворогом населення кожної країни в цілому світі. Передбачують, що вже в місяці червні нові ліки появляться в продажу в аптеках, одначе тільки за дозволу лікарів. Без уваги на це, чи дотеперішні досвіди становлять загальну перемогу, чи тільки частину, треба ствердити, що відкриття, оголошене в п'ятницю 22 лютого, дасть підставу до повної перемоги у боротьбі з чахоткою.

Степан Женецький

АМЕРИКА В ОЧАХ НОВОПРИБУЛИХ

Прощання з Європою.

З розтерзаною душею і потрійним почуттям у серці, покидаємо Європу: жаль за тією, знищеною частими війнами, частинною землі кулі, на якій доля судила бути нашій многострадалній Батьківщині; радість, що нарешті позбуваємося отого, хоч дарованого, членими навіть білого, але дуже гіркого, спершу упріського, потому іриського, а в останньому часі німецького хліба; журба й турбота, зарожевлені промінчиками надії, про майбутнє: як-то ж буде в тій новій батьківщині? Як влаштуємося і як житимемо в тій далекій Америці??

Ступивши на корабель, починаємо розуміти провини перед рідною землею; що досі тихо, але дискусію мугляла нашу свідомість: ми утїкаємо від неї далеко, далеко, на тисячі кілометрів, аж

на другий континент... Тут, в Європі, було це чути хоч відомин той важкої боротьби, що її провадив наш народ з російським поневолювачем, можна було стрінути живих свідків, які ще вчора зі зброєю в руках боролися з москвою ордю, довідатися сумних вісток про рідних, знайомих... Тут вводи, можна було почути подих рідного краю... А там, за тисячами миль, за широкими морями, за глибинами океанам, на другому кінці світу, чи почусмо, тебе, рідний краю???

Прощай Європо!

Підчас їзди, на кораблі завважуємо дивне, яке ж відоме всім, явище: підчас розділювання праці серед міжнародних діптістів, всі звичайні діптісти одержали важку роботу, як миття й малювання корабля, в пральні, тощо, і натомість діптістам одного народу, що є також вибраними, тобто у-

привілейованими діптістами, попали такі заняття, як розподіл овочів і всього того, що під час подорожі на кораблі дуже побажане й цінне. І о, диво, звичайні діптісти, які важко працювали цілий день, — одержували по половинці, а найчастіше нічого з овочів, бо для них дуже часто нестало, зате вибрані діптісти мали їх цілими кілограмами і смачно радіали на борті корабля і на очах тих, яким не стало...

Проти такого несправедливого розподілу нічого не змогли ні скаржити, ні протести в іриського "опікуна", який до речі, ні одного з тих, ким опікувався, не спитав, чи здоровий, та чи їв що сьогодні і чи взагалі може їсти, натомість кожного настійливо допитувався, чи і де робив...

Вітай, Америко!

Америка привітала нас заходчими місяцем, сходячим сонцем, горючим смолоскопом свободи, ньюйорським хмародером й... страйком портових робітників.

Страйк, — це добре й похвальне діло: за допомогою страйку робітники у вільному світі добувають вищої заробітної платні, кращих умов праці, тощо, але часами він некорисно відбивається на зовсім непричетних до справи людей.

Ось, і ми, ДПІ, які щойно прибули до Америки, від страйку потерпіли: страйкуючі робітники відмовляються вилучити наші скромні діптіські речі. Дозволяють тільки зійти самим і забрати ручний багаж, а великий — славі діптіські скрині — залишаються на кораблі.

На цьому терплять також наші спонзори: мусять давати нам крім своїх ліжок і постелі, ще й своє накриття. Мої спонзори, Веч. о. Клод і його предбрат, дружина, лані Софія, були б мали набагато менше клопоту з мого сімєю, якби не страйк. Помешкання для нас підшукали і ми могли б були зразу перейти на своє господарство, так що ж, не було чим вночі прикритися. Мусяли ті добрі люди нас не тільки довше кормити, а ще й своє прикриття давати.

З "діпті" — авансую на "Грінора".

Сходячи з корабля, одержуємо невеличкий, зеленої краси, докмент, який дозволяє нам ступити на американську землю і заразом є нашою першою особистою виказкою у ЗДА.

Таким чином, ми зразу авансуюмо: з "діптістів" стаємо "Грінорами". Слово "Грінор", на нашій мові означає це саме, що жовтодібий. Чи ця назва пішла від того зеленого документу, чи мо-

же так називають тут взагалі всіх новоприбулих, тобто повоспечених американців, — не знаю. Це повинні прослідити наші мовознавці, а в першу чергу мовознавці — "Грінори".

"Грінори" — це те не повноправні американські горожани, це тільки кандидати на них, але в деяких правах вони зрівняні з американцями.

В загальному ще треба сказати, що слово "Грінор", — це не те саме, що в Німеччині, "ауслендер". В той час, коли німець вживав це слово, то конечно мусять додати до нього ще й "фахлюхтер" (пробійлять), то американець при слові "Грінор" покивав тільки неважливо головою, що має означати: ой, "Гріноре", "Гріноре", куди тобі до авта, телевізії, до тисячів у банку...

Першим ділом — "Грінор" шукає помешкання.

Коли ми самітій, без дітей, — найдемо навіть дуже скоро, гарне й не дуже дороге. Але коли ви з дітьми, та ще з малими, прийдемося походити, заки найдемо. Сдесь, приміром помешкання, чи як тут кажуть, "руми", до винайняти. Приходите, а перше слово власнотілі: діти масе? Коли скажете, що так, почуєте відповідь: вам помешкання не винайняти. Натомість коли в когось міс-

це так називають тут взагалі всіх новоприбулих, тобто повоспечених американців, — не знаю. Це повинні прослідити наші мовознавці, а в першу чергу мовознавці — "Грінори".

"Грінори" — це те не повноправні американські горожани, це тільки кандидати на них, але в деяких правах вони зрівняні з американцями.

В загальному ще треба сказати, що слово "Грінор", — це не те саме, що в Німеччині, "ауслендер". В той час, коли німець вживав це слово, то конечно мусять додати до нього ще й "фахлюхтер" (пробійлять), то американець при слові "Грінор" покивав тільки неважливо головою, що має означати: ой, "Гріноре", "Гріноре", куди тобі до авта, телевізії, до тисячів у банку...

Першим ділом — "Грінор" шукає помешкання.

Коли ми самітій, без дітей, — найдемо навіть дуже скоро, гарне й не дуже дороге. Але коли ви з дітьми, та ще з малими, прийдемося походити, заки найдемо. Сдесь, приміром помешкання, чи як тут кажуть, "руми", до винайняти. Приходите, а перше слово власнотілі: діти масе? Коли скажете, що так, почуєте відповідь: вам помешкання не винайняти. Натомість коли в когось міс-

це так називають тут взагалі всіх новоприбулих, тобто повоспечених американців, — не знаю. Це повинні прослідити наші мовознавці, а в першу чергу мовознавці — "Грінори".

"Грінори" — це те не повноправні американські горожани, це тільки кандидати на них, але в деяких правах вони зрівняні з американцями.

В загальному ще треба сказати, що слово "Грінор", — це не те саме, що

ЮДІЯ ШУСТАКЕВИЧ

(Пам'яті заслуженої жінки-громадянки)

З дня на день рідшають, ради тих з нашої старшої еміграції, що поклали основи під сучасне політичне, громадське і культурне життя американської українців. Ось для 30. січня ц. р. українська громада Дітройту попросила на віки гарячу патріотку та заслужену і всім шановану громадянку Юдію М. Шустакевич.

Життєвий шлях Юдіної — це один безперервний яг всебічної праці. Це теж навітряний приклад для всього нашого жіноцтва, а зокрема того, що, так як і Польня, опинилися на еміграції.

Покійна народилася 5. квітня 1892. р. в містечку Терехові в Сх. Галичині в старій українській міщанській родині Малевичів. Рішальним роком а її життя був 1907. рік, коли померла її мати і 15-літня Юдія, ході учениця учительської семінарії в Терехові, перейшла під опіку своєї сестри і швагря Юрчанів, відомих артистів тодішнього Українського Народного Театру в Галичині. За їх впливом, молоденька Юдія вступила на сцену і тоді вже з нею не розлучалася впродовж довгих років. Обдарована з природи небуденним драматичним талантом і гарним голосом, молода адептка сценічного мистецтва дуже скоро почала вибиватися як надійна артистка, маючи своїм вчителем такого визначного режисера, яким був Осип Стадник, тодішній директор Українського Народного Театру.

Молодій артистці доручають відповідальні ролі і то не лише в драматичному, але і оперному репертуарі з цих завдань виходить вона так переможно, що вже в 1911. р. виконує ролі Марти в опері «Синада», «Фавст» і то як партнерка запрошеної на істинні виступи славної тої час співачки Метрополітальної Опері Едіти Де Лайс, що виконувала ролі Маргарети в цій опері. Від цього часу Юдія стає цілком рівноправною партнеркою таких визначних тодішніх артистів західно-українського театру як Рубчаки, Юрчаки, Стадники, Остаповичева, Гембіцький і ін.

У 1913. р. Юдія, разом з Фолом Миколою Шустакевичем, покидає Рідну Землю і виїжджає до ЗДА. Та й тут не чужий світ, ні чуже оточення, ні чужі обставини, ні інший стиль життя не заважали молоденькій, бо 21-літній Юдії і не сплинали її розгону до діяльної громадської культурної праці. Уже в першому місяці свого побуту в ЗДА в Клівленді Юдія переорганізовує драматичний гурток при товаристві товариствистів «Прогрес» і дає з ним ряд поважних і дуже вдатних театральних вистав, остаючись вірною українській сцені і не йдучи на спокусу артистичної кар'єри на чужій сцені, хоч мала для неї всі дані, а навіть і перші вдатні кроки в театрі. «Нікербокер», де впродовж кількох місяців співала з повним успіхом різні арії з опер в українській мові та українські концерти і народні пісні.

Та побут Шустакевичів в Клівленді був короткий. Життя заста-

вило молоде подружжя переїздити з міста до міста і в кожному з них Юдія лишилася собі незатерті слід своєї театральної праці, як ось в Йонгстауні, Пітсбурзі, Гренд Ріпідс та в Шікаго, а далі в Нью-Йорку, а вкінці в Нью-Йорку і в Філадельфії. В цих містах Юдія дає ряд вистав як то з театральними гуртками, існуючими вже при різних місцевих організаціях, чи то організовуючи нові театральні дружини, чи то як постійний член Українського Театру при У. Н. Домі в Нью-Йорку. Драматичний репертуар тих вистав, в яких Юдія грала звичайно головні жіночі ролі багатий і поважний, як Маруся Богуславка, Везелана, Мати Наймичка, Назар Стодоля, Жидівка Вихрестка, Ой, не ходи Грицю, Невольник, Вій, Борці за мрію, Чорноморці і ін. Крім цього виконувала Юдія ролі Катерини в опері Аркаса «Катерина», Оксани в «Запорожець за Дунаєм» та Наталки в опері «Наталка Полтавка». А все це з повним успіхом і з повним признанням театральної критики.

В 1929. р. Шустакевичі переїхали до Дітройту і тут вже відрізнялася постійна театральна діяльність Юдії, але за те тим живішою стала громадська її діяльність, а зокрема праця в українських жіночих організаціях, куди Юдія внесла багато запалу, ініціативи, а головне багато досвіду, що вона його добула своєю довготривалою працею в різних жіночих товариствах по численних місцях свого осідку в ЗДА та як перша

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

КЛІВЛЕНД, Огайо

До річних зборів УЗО

Одним з кращих явищ, що його з великим задоволенням зустріли в Клівленді наші новоприбуваючі імігранти, це факт існування Українських Злучених Організацій. Ця установа об'єднує в своїй членській організації усіх діячів національного життя, без огляду на віросповідні приналежності чи партійно-політичний напрям (з виключенням, очевидно, комуністів). Вона має своїм завданням спільно вирішувати й переробити всі важливі загально-українські акції і репрезентувати нашу національну групу назовні.

Складність, що виходила з багатьох нових вином і проблем, які з'явилися з відмінною українською політичною ситуацією та з приходом, відмінної ментальності і стилем праці, нової іміграції з України, не то що не послабили здатності належної праці УЗО, але навпаки, УЗО придбавши в свої члени ряд нових, корисних організацій, та в їх репрезентативних маючи не малу кількість довірених і відповідальних громиад, маючи в своїх рядах багато робітників в різних діяльних національних житті — все більше піднімає рівень своєї діяльності та все сміливіше береться до своїх властивих завдань.

голова, в 1925. р. засновано Союзу Українок Америки. Від 1932. р. Юдія бере дуже живу участь в українському радіомовленні, що його провадив прогномічний 20-ти років її чоловік Микола Шустакевич в Дітройті. Деклямації, спів, фелетони, інсценізації, літературні нариси і т. п., це той вклад Юдії, яким пишалися ці українські радіогосподи. Крім цього працює в різних місцевих українських організаціях, часті виступи на концертах, диспування до тутешньої української преси, м. ін. і до нашого часопису, учителювання в українських вечірніх школах та пропаганда української справи серед американського громадянства, в якому Юдія добула собі багато відданих і поважних друзів — от це лише грубими штрихами накреслена багатогранна праця бл. п. Юдії М. Шустакевич.

Вістка про смерть бл. п. Юдії до глибини душі зворушила українську громаду не лише в Дітройті, але і у всіх тих місцевостях ЗДА, де вона лишилася слід цієї своєї діяльності, а на її похорон прийшло багато жалобних гостей, щоб віддати останній пошану цій заслуженій, а при цьому завжди такій скромній українській жінці-громадянці. Від імені зорганізованого українського жіноцтва Америки попросила Покійну голову СУА п. н. О. Лотоцька, яка у своїй надгробній промові проголосила, що вишановуючи заслуги Покійної жіноцтва СУА рішало створити стипендію бл. п. Юдії Шустакевич. Нехай же її жертви, що вплинули на цей фонд, будуть нашою великою заплатою за велику працю нашої дорогої бл. п. Юдії.

В минулому році УЗО, при співучасті кращих українських сил Клівленду, відсвяткувала важливі роковини наших історичних подій, як: роковини Державності й Соборності України, Листопадового Зриву, свято Шевченка, Петлюри й Коновалів. УЗО зорганізувала були успішну участь української групи в Дні Львівської та закінчили були великим маніфестом проти московського імперіалізму, що її вдатно переробив окремий комітет. Значні зусилля вложили УЗО, на своїй території, в пропаганду акцію Українського Народного Фонду.

Дня 1. березня Українські Злучені Організації збираються на свої 16-ті Річні Збори. Нова їх управа діятиме в часі, коли на українській громаді в Клівленді тягнеться багато серйозних проблем, що вимагають розв'язки, безпечно:

Справа Українського Народного Фонду в Клівленді далека від того стану, в якому вона могла б бути при рішучій, плановій і консеквентній акції чинників тут відповідалних. — За яким нашою національною групу з американськими мисльниками, політичними і ін. кругом майже не існують. Не існують теж зв'язки з групами народів центральної і східної Європи, повелеючих тепер Московію.

Книгозбірні Клівленду зовсім не мають англійської літератури останніх років, з української національної пропаганди. Не має там знаменитих праць проф. Мелника, проф. Мірчука, проф. Феденка і других. — Українська дітвора й молодь жагує хоч і мусить навчатися в українознавстві та зберігати свої моральні й національні цінності. Але майже кожній п'ятниці учинити насправду це не знають під який дахом вони завтра, в суботу, викладатимуть своїм вихованкам, бо власної й постійної, для тої цілі, домівки немає. Цей стан має інколи моменти, що не слабо б'ють нас в лице. Діти, мов покидьки, щотижня зоряють неспокій за кутком, де спокійно, негнени, змогли б прийняти дрібку духового корму. — Немає в Клівленді ні театральної групи ні театральних вистав. Немає загальною осередку культурного і товариського життя. 12 новостворених українських потрібних організацій не мають найкращих приміщень для своєї діяльності, — і т. д.

Дані для позитивної розв'язки багатьох важливих проблем в великій мірі існують. Багато, в тому напрямі ініціатив окремих організацій і громадян, з невольних причин, упало.

Як бачимо — авторитетові й завданням УЗО — поле широче.

Увага! Честер і околиці! СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ. Вихід 2 вшанує пам'яті жінки героїні с. п. ОЛЬГІ з Левинських БАСАРАБ в неділю, 2. березня 1952 р. (Sunday, March 2, 1952) о годині 4-й пополудні (4 P.M.) в СІЛІ УКР. НАРОДНОГО ДОМУ 4th and Ward St., Chester Pa. Прохастесь всіх українців Честер і околиці на це свято.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД
ДНЯ 29. ЛЮТОГО ЗАКІНЧУЄ ДРУГИЙ ОПЕРАТИВНИЙ РІН
ВИНОРИСТАЙТЕ ОСТАННІЙ ТИЖДЕНЬ І ПРИСИЛАЙТЕ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК

ЗА 1951 РІН

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA, P. O. BOX 721, Church St. Annex, NEW YORK 9, N. Y.

Коли їх статут за скромний, коли їх практично замало досягають то одне й друге треба приміняти до неможливих вимог національного інтересу.

М. Б.

НЬО ЙОРК, Н. Й.

На тему об'єднаного хору

Кожний з нас, що бере участь в нашому, громадянському житті, мав не раз нагоду пізнати, що нам якось важко зрозуміти один одного. Ось бувас зійдемося на нараду в якийсь важливий, громадський справі. Люди розумні, з певним життєвим досвідом. І кожному лежить на серці турбота, щоб ця справу поладати якнайкраще. Здавалося б, що ніщо легше, як зговоритися. Та дійсність виглядає, на жаль, інакше. Нам важко зговоритися, важко зрозуміти себе, важко знайти спільну мову.

Зараховуємо себе до української нації не тому, що жили ми колись в одному гурті, під тими ж вербами. Личить нас в одне щось більше, а саме наша духовність. В ім'я тієї духовності мусимо себе зрозуміти.

Тепер про практичну справу. Не так давно помістила «Свобода» лист якийсь безіменної групи імігрантів з проханням допомогти їм зорганізувати репрезентативний мішаний хор на терені Нью-Йорку. Сама річ гідна похвали. Бо й справді, чому Нью-Йорк не міг би мати такого хору? А то виходить на те, що українці мають прекрасні пісні, що кожний українець музикальний, але разом співати не вміють, чи радше не хочуть, і доброго хору створити не можуть. Але поза платонічним зверненням до «Свободи» з там же сказано так, що існуючі хорі є приватні, так сказати б, «аномалії».

Знаємо, що на терені Нью-Йорку існують церковні хорі, які виконують чимале завдання — обслуження церкви. Знаємо, що існують тут ще два світські хорі, чоловічий «Думка» і жіночий «Боян». Оба вони зорганізовані на зразок статуту товариств, з виборною управою на чолі. Хіба це «приватна власність» і в чому тут «аномалія»?

Дальша аргументація за створенням пропонованого хору має характер виразно-хвалюватий: «Тому ми не могли дати концерту Бортнянського і Леонтовича».

Запитую: Панове співаки! Невже ви певні, що зможете дати ті концерти? А якщо ні? Ловимо журавля в небо, хоч навіть синички в руці не масмо. Читасмо далі, що «Огні горять» і «Золоті зорі» були добрі 50 тому. Та ж самаулюке «Слава Отцу» співав наша церква тисячу літ і все воно добре і гарне. Мистецьку цінність не міряється літнім часу? Во «vita brevis, ars longa», життя коротке, але мистецтво довговічне.

При кінці дещо для пригадки. Хор «Боян» був зорганізований перед чотирьома роками як мішаний хор, та з браку чоловічих голосів прийшлося переміняти його на жіночий. Де ви тоді були панове співаки? Друге: коли українсько-американська молодь почала підготовку до вистави «Катерина», організатори тієї імпрези звернулися до всіх співаків з закликом, вступати до хору. Чи бачили ви, панове, відгукуючись на ці заклики? Як бачите, було дві нагоди усіх співаків брати участь у цій справі, зрозуміти себе, знайти спільну мову, та й співати на честь і славу генія української нації. А якщо ми ці нагоди оминуємо та ще раз-у-раз творимо нові співацькі групи і далі розділюємося, то якраз це — аномалія.

М. Колодзький

3 ДИСКУСИЙНІ ВЕЧОРИ

Чи можливе порозуміння між УНР і УГВР

16-го лютого ц. р. на запрошення Об'єднання Прихильників Визвольної Бороти, виступив ред. І. Кедрич доклад на повичу тему в домі Літ. Мист. Клубу у Нью-Йорку, зазначаючи на самому вступі головну ціль таких вечорів — зглиблення актуальної української проблематики та ширення таким чином української політичної освіти. На поставлене в заголовку свого доповіді питання відповів відразу «так», мотивуючи таке становище причинами і принциповою і тактичною характеру. Найважливішою причиною потреби поширення теперішньої внутрішньої української політичної консолідації на базі концепції Української Народної Республіки та Української Національної Ради назвав теперішню міжнародну ситуацію, виволокуючи погляд про неминучість і безпосередню близькість 3-ї світової війни. Ввесь чужинський світ говорить, мовляв, про мир і світові цілі, а приготується практично, військово і політично, до війни, тимчасом вся українська політична еміграція від років говорить про війну і прагне її, а поводитися так, наче б із війською зовсім не рахувалися. Далше: ділячи УГВР перебіли великий шлях еволюції в бік демократії і тепер світоглядно нема між ними й атмосферою УНРди основних різниць. В інтересі УНРди лежить поширити свій круг на патріотичний і активний гурт, що стоїть поза нею та спеціально цікавиться підпільно-революційною роботою в краю. В інтересі ж УГВР лежить дістати моральну правну і формальну громадську санкцію та включитися в зорганізоване громадсько-політичне життя. В інтересі обох чинників лежить упорядкування українського політичного світу та скасування теперішнього «двоствалія» чи його фікції. Першою передумовою порозуміння мусить бути признание примату УНР, як політичної концепції і єдиного політичного репрезентанта та керівника української політики у всьому українському масштабі. Висловлювалося при цьому становище о. д-ра І. Гринюха і формулювалося на письмі становище Зак. Представництва УГВР під час дотеперішніх переговорів потверджували цю тезу (необхідність тільки одного центру і репрезентативу) та виконувало першу передумову порозуміння. Перешкоджають йому такі негативні моменти: 1) неясність пов'язання УГВР та її Закора. Представництва з партією ОУН(р), яка виступила з УНР, веде проти неї кампанію та ніякого порозуміння не бажає. Острах перед еventуальною дискредитацією діячів Закора. Представництва УГВР, що підписали б порозуміння, як «узурпаторів» та підтримували надалі якогось ЗП УГВР, що діяло б самостійно з амбіціями українського політ. керівництва і репрезентативного центру, — острах перед такою дальшою хаотизацією українського політичного світу з найбільшою перешкодою до порозуміння. 2) Недовір і подекуди все це існуючі тенденції монополізувати ввесь красивий рух спротиву одною політичною партією і використовувати його пропагандивно для партійних цілей викликали таку реакцію, що деякі інші партії теж зголосили себе, як керівники красивого руху спротиву чи окремих його відтинків. Порозуміння УНР з УГВР, як організацією, що спеціально цікавиться рухом спротиву, обмежило б агітаційні можливості тих інших партій. Це друга найбільша перешкода вже по боці УНРди. Таким чином психологічно передумовою порозуміння є потреба

державницького думання в усіх зацікавлених чинниках та зрозуміння суті компромісу, який завжди, в усіх випадках, є пов'язаний з користями, але й утратами обох сторін. Характер УНРди і УГВР, питання двосторонньої політики і двоствалія, причини відсутності в УНРді гетьманців, проблема громадської відповідальності кожної політичної організації, потреба розмежування функцій революційно-військових та суто-політичних, відомі наслідки законспірованості УГВР і його Зак. Представництва також у суто-політичних речах, фігурування УГВР — як репрезентанта України в організації АБН, що її очолює діяч, ворожий до УНРди, і т. п. інші питання були охоплені докладом, що тривав рівно одну годину. Другу годину тривала дискусія, третю — відповіді докладчика. В дискусії, що нею проводив п. Г. Бакуненко, замірили слово пп. Хамуляк, Діденко, Кобринський, Голіят, Грицишин, Трачук, д-р Прокіп, Зеркаль,

Гайвас, Яремчук, Краснович і ред. Драган. Представники табору УГВР жалувалися, що УНРди не признає УГВР як керівного підпольно-революційного чинника. П. Гайвас говорив про konieczність поширення консолідації і на гетьманський табір. Д-р Прокіп і ред. Драган звертали увагу на існування двох концепцій боротьби — легально-еволюційної чи політично-пропагандивної і революційної, опертої виключно на власні сили народу. — Вечір, не вважаючи на одночасні інші імпрези в Нью-Йорку (вечерні «Дністра» і Червоної Калини) зібрав коло 100 осіб публіки. Всі підкреслювали культурний рівень доповіді. На дискусії відбилися її попередні непередбачувані. Вечір доказав, що можна порушувати і спокійно дискутувати про всі так звані драгливі актуальні проблеми, якщо вони ставлені у відповідну площину.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співзасновниками 12-ти мільйонного майна організації!

УВАГА! НЬО ЙОРК ТА ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

В НЕДІЛЮ, 2. БЕРЕЗНЯ (MARCH 2) 1952 Р.

о год. 2:30 пополудні

НА ГРИЦІ WOODWARD OVAL, BROOKLYN

(Dolby 14 St., Canarsie Line до Jefferson St., далі йти по Flushing Ave., до Woodward St.)

— відбудеться —

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

за місцевість Національної Ліги

У. С. К. НЬО ЙОРК — S. C. GJOA

Передмат о год. 12:30

У. С. К. НЬО ЙОРК — S. C. SADA

за місцевість Метроп. Ліги.

Шановних Симпатично проситься підтримати наших змагунів численною участю. — Вступ 75 ц.

Провід У.С.К.-у.

Організація Оборони Чотирьох Свобід України, Інк.

в Нью-Йорку 11 Відділ.

ЖІНОЧА РЕФЕРЕНТУРА!

Запрошує все членство та все Українське жіноцтво міста Нью-Йорку на реферат

пані І. ПОВЗАНЮК на тему:

„Український жіночий рух, етапи його розвитку та сучасний стан“

Лий відбудеться ДНЯ 29-го ЛЮТОГО ц.р. о год. 7:30 вечором в приміщенні ООЧСУ при числі 123 — 2-га Еве. в Нью-Йорку.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

УВАГА! ЕЛИЗАБЕТ, НЬОАРК ТА МЕТРОПОЛІ!

Український Спортивний Клуб „Січ“, Елизабет-Ньюарк

— влаштує —

В СУБОТУ, 1. БЕРЕЗНЯ (MARCH 1st) 1952 Р.

о год. 8:30 вечорі

В ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

214-216 Fulton Street, Elizabeth, N. J.

ОСТАННЮ ПЕРЕД ПОСТОМ

ВЕЛИКУ ЗАБАВУ

Оркестра п. Б. ГІРЯКА з приспівом БУЧОВСЬКОГО.

Багато несподіванок. — Вступ тільки \$1.00.

Шановне Громадянство, зокрема всіх Прихильників спорту та други Спортів Товариства та Організації Молоді запрошує

Провід Січ.

Білорусько-Американський Допомоговий Комітет

Відділ в Нью-Йорку

В СУБОТУ, 1. БЕРЕЗНЯ (MARCH 1st) 1952 Р.

— влаштує —

ВЕЛИКУ ЗАБАВУ

в HENNINGTON HALL,

214-16 East 2nd Street (cor. Ave. „B“) New York City

Грас відома оркестра під керівництвом НІК АНТОШКОВА

Гостям рад. Ціна квитка \$1.25 Добрий буфет.

Початок о год. 8:30 вечорі до пізної ночі.

ЛЕКЦІЇ СПІВУ

ДАС

ІВАННА ПРИЙМОВА

(б. професор співу Муз. Консерваторії у Львові)

ПЕРЕРОБЛЯЄ РЕПЕРТУАР ОПЕРОВИЙ,

КОНЦЕРТОВИЙ І ПОПУЛЯРНИЙ В 6 МОВАХ.

Зголошення на приватну адресу:

244 RIVERSIDE DRIVE

Apt. 5 G Phone: MOnument 6-1849

NEW YORK CITY

або в Літ. Мист. Клубі при 2-й Avenue.

УВАГА! НЬО ЙОРК, НЬОАРК І ОКОЛИЦЯ!

ОДВУ, Укр. Золотий Хрест, Студ. Товариство „Смолюска“, Драм. Гурток „Джерело“ в Нью-Йорку запрошують українське громадянство на

ЗАПУСТИ

п.г. „ПРАЦІА КАРНАВАЛ“

— що відбудеться —

В СУБОТУ, 1. БЕРЕЗНЯ 1952 Р.

в LENOX HALL, 252-54 2nd Street, New York City

Початок 8:30 ввечорі. Карта вступу \$1.25

Оркестра п. ВАСИЛЯ БОСОГО.

В програмі буде виконано — сольоспів, народні танці та багато симпатичних несподіванок. — Комітет.

УВАГА! — ЕЛИЗАБЕТ І ОКОЛИЦЯ!

ДРАМАТИЧНО - ХОРЕОГРАФІЧНИЙ

ГУРТОК „ДЖЕРЕЛО“

при

МОЛОДІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ ОДВУ в НЬО ЙОРКУ

— запрошує на —

ВЕЧІР УКРАЇНСЬКИХ ТАНКІВ

— що відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 2. БЕРЕЗНЯ 1952 Р.

В УКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ДОМІ,

214-216 Fulton Street, Elizabeth, N. J.

Сценічний провід п. Р. Петрія. Музика п. В. Босого.

Костюми п. Ф. Бражника.

Початок в год. 4-й пополудні. Вступ \$1.00

Чистий дохід призначений на Українських Інвалідів в Європі.

Зі Спорту

ВІДБИВАНКА (Волейбол). Нью-Йорк. Змагання за першество метрополії:

УСК — Мек Барні ІМКА 1:2 (10:12) (15:7) (8:15).

УСК — Турн Ферані 3:0 (15:8) (15:2) (15:7).

УСК — Проспек Парк ІМКА 3:0 (15:8) (15:5) (15:9).

УСК — Бест Сайд ІМКА 3:1 (17:15) (10:15) (15:9) (15:4).

Склад УСК. Нью-Йорк: Вербицький, Гринішак, Осадца, Сохані, Мручичев, Вітох, Посмітх. Після цих грі УСК опинився на першому місці в Метрополітальній Лізі Відбиванки, де змагаються п'ять кращих команд Нью-Йорку. Останні змагання проти Бест Сайд ІМКА, суперника за

перше місце, були справді на гарному поземі. Суддював провідник (менеджер) противників УСК-у досить „неудачно“, бо мимомовно „старани“ був приневольний логотист на програму свого клубу.

Нюарк. УСК. СІЧ теж виставляв свою шістьку до відбиванкових змагань за Чашу Сейту Нью-Джерсі. При участі чотирьох вибраних сильніших команд змагання Січівки з успіхом зазнали першуну Сейту. Досі розіграли вони дві змагання, виходячи переможцем із них, та мають перше місце в таблиці.

УСК. СІЧ — Данський С.К. 1:2 (0:1)

Елізабет. — Чергові змагання за першество Нац. Ліги закінчилися невдачею для Січі. Противники, що досі мали добути тільки одну точку, по жертовній грі перемогли кращих технічно Січівки, в яких помітний був брак тренувань (три тижні відпочинку), та цілковитий брак стрілів на ворота. Стрільцем воріт для Січі був Жанчук. З цим тижнем Січ знову починає постійні тренінги кожного четверга ввечерю, так що с надії на покращання її форми.

В. С.

Із сільською імпрези на народній цілі

УСК. Нью-Йорк та Осередок СУМА пожертвували \$232.92 зі спільного Маланчинського Вечора на народні цілі: будову Народного Дому, інвалідів через С.Х.С., та на „Визвольний Фонд“. В зв'язку з цим імпрезою проводи УСК-у та Осередку СУМА складають цей дорогий циту подяку всім, хто причинився до успіху згаданого вечора, та головню Шановним П'яням під проводом В.П. пані Голукової, які посприяли багатотрапці та дорогого часу для влаштування буфету.

Проводи УСК-у та Осередку СУМА

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

ПРАЦЯ

КНИГОВОД — ЖІНКА 3 досвід. 5 днів в тиждень. Голоситься щодня після 10-ої год. 15-25 Whitehall Street, Нью-Йорк, N.Y.

ТЕХНІЧНІ КРЕСЛІРІ з мого попереднього курсу, які інтересуються одержанням праці можуть зголоситися до мене:

Івж. КОСТЬ ЦЕРКВЕНІЧ 350 GROVE STREET, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ РЕКОРДИ

Заходьте або пишіть по українські і другі рекорди. Вислано рекорди по цілому світі. Пишіть по каталогі сьогодні.

FOREIGN RECORD EXCHANGE 2219 W. Chicago Avenue (Dpt. "U") Chicago 22, Ill. U.S.A.

УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ (РЕКОРДИ)

Купуйте в Українській Фірмі „СУРМА“.

Одна рекорда 89 цт. 12 рекордів з переслішкою \$10.00.

501 Запошт. Думи мої. Хор в Україні Городовенка.

502 Ой у дузі. Гуляв чумах. Вандуристи і Хор Городовенка.

503 Ой ходила дівчинонька. Гопак, танець. Хор і Вандуристи.

504 Арія Остапа. Арія Матері. З опери Тарас Бульба з орх.

104 Запорожень за Дунаєм. Карась і Одарка з орх. ч. І.

105 Запорожень за Дунаєм. Карась і Одарка з орх. ч. II.

106 Ой гот ти ні ні. І хабі пекти. Вандуристи в Україні.

107 Ой не шуми дуже. Ой я нешумий з Наталією Полтавці.

108 Ой видко село. Стрілецька Пісня. Хор. Танець.

109 Ступацька. Танець. Вандуристи. Баламутин, дует з орх.

110 Дівчинонька по гриби ходила. Дів. Хор. Вандуристи.

111 Запорожень за Дунаєм. Ой чорне дукце згулялося. Солю.

112 Катерина Оперта. Дует Андрія і Катерини з орх.

113 Розп'ягайте хлопці коза. Гей чумах хлопці. Хор.

114 Зелений Худячий. Ой за гори. Хор.

115 Від Березані до Кадри. Стрілецька. Казан мені Батько солю.

116 І сьогодні. Зелений гай. Пісні УПА. Вандур. Ганушевського.

117 Гей стопами. Ой там під яком. УПА Вандур. Ганушевського.

118 Півля півля калянонька. Півне чопен. УПА. Ванд. Ганушевсь.

119 Ніч така ясна. Ой не пугай пугаченьку. Солю з орхестрою.

120 Думи мої. Ой чогож ти дубе. Басове солю з орхестрою.

121 Дударик. Ой устану я в понеділок. Хор капелі.

122 Коло млина. Хор Котка. Гайлика дівочий хор.

123 Ой на горішці Хор. Над поточком прала, коміноне солю.

124 Ти мис сонце. Світлий сонце, солю І. Слободяна.

125 Засяло сонце. В горах грим гуде. Солю І. Слободяна.

126 Віночі вітри. Дів Рудий з Наталією Полтавці.

127 Ой хмело. По той бік гори. Дуети з орхестрою.

128 Де ти бродили. Коли Розлучається двос. Дуети.

129 Ой іхав я гори током. Гуцульська пісня і Танець.

130 Танго, над морем. Останній хор. Вальс. Орх.

131 Ой не співи мені чужої. Ой у полі. Солю з орхестрою.

132 Ой сад виноград. Понад садом садом. Хор жіночий.

133 Починається Божа Мати. Страшний суд. Хор.

3030 Вандура. Степан баринку. Хор і орхестра.

3031 Реве та стоїте. Части І ІІ. Хор і орхестра.

3032 Українська Сута. Части І ІІ. Хор і орхестра.

3040 Завуляла ти сини залули. Сусідко. Хор і орхестра.

3057 Ой дивину обрчу. Коло млина. Хор жіночий.

СЕТ No. 2 12 Рекорди рекордовані в Україні \$10.00

СЕТ No. 3 Рекорди Кошиця, 10 рекордів 27 пісень 10.00

СЕТ No. 4 Рекорди до танцю, награти орх. Сингура 9.00

СЕТ No. 5 Рекорди до танцю, награти орх. Олександрія 9.00

СЕТ No. 6 Рекорди до танцю, награти орх. Олександрія 9.00

СЕТ No. 7 Рекорди коміки, коломбів Жуковського 9.00

Пересилайте відразу Моей Ордер або готівку, то скорше дістанете.

СПЕЦІАЛЬНА ОФЕРТА для тих, що хотіли б мати більше кількості добрих українських платівок у своїй хаті або до розпродажу. 100 нових платівок ми продамо за \$65.00. Пришліть гроші з заповненням або задатком — решту заплатите С.О.Д., тобто пошта-решти при виборі. Вислано теж за границю!

Повні українські рекорди найкращі в світі купуйте в СУРМІ. В Українській Фірмі. Жадайте оригінали. Непереподіли.

SURMA BOOK & MUSIC Co

11 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

Перевозка місцеві Далекоблизи

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО

В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ

335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

НОВІ ІМІГРАНТИ

Дня 2-го березня приїдуть до Нью-Йорку кораблем „Дженерал Тейлор“ на ашурани ЗУАДКомітету такі особи:

Андрієвський Борис; Артимішин Теофілія, Богдан, Татяна; Бобинський Іванна, Ярослав, Зореслава; Букида Віра, Степан; Чернецький Юрій; Гедько-Кузміньський Володимир; Гавриляк Роман, Лідія, Христина; Глоба Борис, Тамара, Наталія; Ключас Ярослав, Іван, Володимир; Кульчицький Степан; Мадик Юрій; Макаренчик Іван; Мандзик Степан; Мельник Михайло; Олександр Анна, Степан, Оріся; Пана-сюк Богдан, Оріся; Пашко Олександр; Рошинський Юрій; Шанкало Йосип, Анастасія; Сиредзук Маріяна, Герлінда, Йосип; Штокало Зеновій, Рут; Скрип Федір, Кльотильда, Теодор; Слободняк Віра; Суховерський Омелько; Демичук Михайло, Емілія, Ярослав; Когут Теодозія, Іван, Зеновій-Євген; Сеняк Степан, Агафія, Катерина, Ганна.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсильніші українські сили в один ідейний монолог та поставила його на службу нашим країнам та національному повнозвученню українському народові.

Професійні оголошення

Dr. J. DERUNA 128 East 86th St., New York City Над станицію соб. Лексингтон Ев. Окремі жадальні для жінок. Ординув в будні дні 10-2 і 4-9 год. Особливу увагу звертаю на недуги чоловіків і жінок, неправильності й ослаблення. Точні огляди, аклю-чачи й провірку крові \$3. Покинув студії в Європі.

Dr. S. CHERNOFF 223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C. Tel. GRamercy 7-7697 Острі й довготривалі недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Розв'язати жадальне без операції. Переводимо аналіз крові для супружжя дозволя. — Офісний годинник: Щодня від 10 ран до 6:45 вечорі. В неділі від 11 до 1 понод.

Dr. Med. R. TYLBOR 59 East 3rd St. (коло 2nd Ave.) N.Y.C. Tel. GRamercy 5-3993 Внутрішні недуги. Fluorosceny. X-Ray Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналіз крові для супружжя дозволя. — Офісний годинник: щодня 1-3 і 5-8 р.м. В неділі від 10-2 понод.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

НА ПРОДАЖ

ПРИВУТКОВА ВЛАСНІСТЬ

13 мешкань а 1 крамниця. Пичне опалювання.

Цегляні будинки у добрім стані.

Повна ціна \$19,500

Половина виплачується готівкою.

JOSEPH POLAN

2024 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.

НА ПРОДАЖ

фарма в Central Wisconsin 176 акрів землі, 17 молочних корів, коні, безроги, кури. Трактор з повним устаткуванням. Підвальне приміщення. Сталий-корівник з приладдям до напування. Модерні 8-кімнатний дім з підвалом, кабінет-кухнею, ново-часною ланцюжкою. Через фарму протікає річка. Повна ціна—\$17,000 з чого половина виплачується готівкою.

JOSEPH POLAN

2024 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.

НА ПРОДАЖ

Дачна місцевість над озером. 100 миль на північ від Шікаго. Готель з 21 кімнатами, ідальня, 3 бари, 1 котедж, переховальня човнів, 3 1/2 акри. В місті—одна дільниця від головного шляху. Відкритий у весь рік над чудовим озером. Пристань і догіння для плавання побережжя.

Повна ціна \$35,000

JOSEPH POLAN

2024 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.

З ДІЯЛЬНОСТІ ОБ'ЄДНАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ДИТАЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ „ОНДЛ“

Об'єднання Працівників Дитячої Літератури приступило до друку нової книжки для нашої молоді під назвою — Юрій Сірий — „Україна — земля моїх батьків“. Це буде доступна для зрозуміння нашим найменшим географія України, оздоблена багатьма малюнками та оформлена художником П. Холодним. Книга має вийти вже в березні цього року.

В найближчому часі ОПДЛ має скласти загальні збори членів і пропонувати їм справоздання з діяльності за останні два роки, а також намітити план дальшої праці і вибрати нову Управу.

Управа цією дорогою просить своїх членів невідкладно подати свої теперішні адреси та заплатити членські вкладки з 1-го вересня 1951 по 1-ше березня 1952 року з розрахунком по 50 центів за місяць. Тих, хто хотів би працювати для українських дітей на чужині, або підтримати нашу працю просимо зголосуватися на адресу Головної Управи ОПДЛ: George Tysezenko, 164 E 127 St. New York 35, N. Y.

Управа ОПДЛ

ІВАННА ПРИЙМОВА ВІДКРИЛА ШКОЛУ СПІВУ в Нью-Йорку

Серед значного вже числа українських мистців, що в останніх часах прибули з Європи до Злучених Держав, одне з поважних місць займає Іванна Шмерківська-Приймова.

Іванна Приймова має ґрунтовну і всесторонню музичну освіту. Ще на 6-мі році життя почала вчитися гри на фортепіано і з того часу дільна музика становить інтегральну частину її життя. Насамперед приходять роки присвячені студіям гри на фортепіано у першорядних педагогів у львівській музичній консерваторії і в віденській Академії. Далі, — музикологія філософського факультету у львівській і віденській університетах, „одночасно вокальні студії у Львові, удосконалювані пізніше в Парижі. Ще під час студій, виступав вона часто на концертах як піаністка, а згодом як співачка і в тій ролі здобула собі славу серед своїх і чужих. Її концерти в краю і за границею зустрічаються з великим признанням. В музичній критиці одноголосно підкреслюють її велику музичну культуру, майстерне володіння гарним голосом, та щирість експресії.

Сувору долю змусила її в розквіті голосу і слави зійти з естради.

Тепер бачимо Приймову діяль-

ДОБРА ВІСТКА ДЛЯ МУЖЧИН

Чи ви нервуєтеся, чутесь змучені й виснажені? Чи чутесь ослаблені й виснажені так, що не можете відітиснутися радістю, як природа призначила для вас? Для нової енергії і життєздатності заживайте НЕХ-TRONE. ГЕКСТРОН містить зрівноважені вітаміни, потрібні для втримання того життєздатного почування. Без уваги на те, яких засобів ви вживали давніше, заживайте ГЕКС-ТРОН і переконайтеся на самому собі, що він може зробити для вас, як уже зробив для тисяч мужчин, які відітиснулися тепер найбільшими радіощами через заживання ГЕКС-ТРОН-у. Правильна ціна на ГЕКС-ТРОН — \$4.00 за одну пакуку. Одна-че за спеціальним порозумінням для читачів цієї газети ви дістанете ціну знижку. Тільки вишліть оце оголошення до BERJAC PRODUCTS, Dept. 405, 790 Troy Avenue, Brooklyn 3, N. Y., а дістанете дві пакуки ГЕКСТРОН-у лише за \$5.00, отже знижку \$3.00 на значний ціні. Не треба навіть посылати грошей. Заплатите поштареві, коли принесе пакуку. ГЕКСТРОН продається з гарантією звороту грошей, як не буде доволені. Затягте собі: Перша тайна кожного успіху — це діляни. Отже не відкладайте цього. Замовте тепер.

Ім'я _____

Адреса _____

Місцевість _____

Стейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

Сейт _____

ну як педагога співу, що все своє знання і своє музичне багатство передає своїм учням. Працює як професор співу у Львівській Муз. Консерваторії і в Інституті ім. Лисенка, як музичний редактор львівського радіа та як педагог співу для артистів львівського оперного театру. Випускає багато учнів які здобули признання публіки й критики на сцені, естраді та перед мікрофоном.

Під час поїзду в Канаді, виступала вона часто на концертах як піаністка, граючи для своїх друзів, відомої танцюристкі Роми Прийм. В Монреалі Приймова мала свою школу співу і її учениці дістали першу нагороду на радіських конкурсах. Тепер І. Приймова замешкала постійно в Нью-Йорку і тут буде давати лекції співу. Її адреса: 244 Riverside Drive, Apt. 5 G. Tel. MO-6-1849.

Мексиканські комуністи пробують закрити союз з правими консерваторами, щоб при виборі в липні недопустити до вибору „революційного кандидата“. Правий кандидат на президента це ген. Мігель Гейрікез Гузман. Кандидат урядової революційної партії це Адольфо Руїз Кортінес.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

ЮРІЙ СОРОКА, член та бувший урядник від 199 У.Н.Союзу, помер по довгий і тяжкий недуг 22. лютого 1952 р. Прозив 61 р. і похоронив в смутку жінку Анну. Похоронив „мохидів“ з села Стригачів, пов. Бережани. Похорон відбувся в неділю, 24. лютого 1952 р., при участі родини, членів Т-ва і знайомих, до грек. кат. церкви св. Духа і на цвинтар в Св.т Дир-Філд, Масс. — В. Н. П.

Г. Матурник, секр.

ПІВЛЮ КУРКО, довголітній секретар і організатор відділу 277 У.Н.Союзу в Гартфорд, помер 3. лютого 1952 р. по довгий і тяжкий недуг, в 62. році життя. Похоронив в Америці в 1906 р., зі села Дубровиця, Ярославського пов. Похорон відбувся з дому жабоби на північній сполоні, на цвинтар Се-дар Гіа в Гартфорд — В. Н. П.

Управа.

Управа.

Управа.

Управа.